

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin buresveadjinguovlu
Lapin pyereestvaljeemkuávu
Lapin pue'rrvääjjamvu'vdd

Lapin hyvinvointialueen pelastuslaitoksen valvontasuunnitelma 2026

Päiväys	Hyväksyntä / muutokset	Hyväksyjä
7.12.2022	Valvontasuunnitelma 2023	Pelastus- ja valmiuslautakunta
30.11.2023	Valvontasuunnitelma 2024	Pelastus- ja valmiuslautakunta
21.11.2024	Valvontasuunnitelma 2025	Pelastus- ja valmiuslautakunta
20.2.2025	Asuinrakennusten valvonta	Pelastus- ja valmiuslautakunta
5.11.2025	Valvontasuunnitelma 2026	Pelastus- ja valmiuslautakunta

Sisällysluettelo

1	Valvontasuunnitelman tarkoitus ja tavoitteet	3
2	Palvelutasopäätöksen ja riskien arvioinnin vaikutukset valvontasuunnitelmaan	4
3	Muu asiakirjaohjaus	5
4	Toimintaympäristö.....	6
4.1	Onnettomuuskehityksen seuranta	7
5	Palveluiden kuvaus ja toteutus.....	8
5.1	Valvonta	8
5.1.1	Määräaikainen valvonta	9
5.1.2	Asuinrakennusten valvonta	11
5.1.3	Asiakirjavalvonta.....	12
5.1.4	Riskiperusteinen valvonta	13
5.1.5	Paloturvallisuuden itsearviointi.....	13
5.1.6	Päivystävä palotarkastaja	14
5.1.7	Teemavalvonta	14
5.2	Asiantuntijapalvelut.....	14
5.2.1	Poistumisturvallisuus selvitykset	14
5.2.2	Yleisötapaukset	14
5.2.3	Kemikaalivalvonta.....	15
5.2.4	Rakentamiseen ja maankäyttöön liittyvän suunnittelun ohjaus ja tarkastus rakennushankkeen aikana	16
5.2.5	Pelastustoimen laitteet.....	16
5.2.6	Ilmoitus ilmeisestä palonvaarasta tai muusta onnettomuushasta	17
5.3	Turvallisuusviestintä	17
5.4	Viranomaisyhteistyö	18
5.5	Maksullisuus.....	18
5.6	Resurssit	19
5.6.1	Resurssi vuonna 2026	20
5.7	Tavoitteet 2026.....	21
5.8	Suunnitelmasta poikkeaminen ja palvelutuotannon jatkuvuus.....	21
5.9	Suunnitelman toteutumisen arviointi	22
5.10	Toiminnan kehittämiskohteet	22
6	Liitteet	24

1 Valvontasuunnitelman tarkoitus ja tavoitteet

Pelastuslain (379/2011) 78 §:n mukaan pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. 2 luku sisältää yleisiä jokaiselle asetettuja velvoitteita ehkäistä onnettomuuksia ja toimia hätätilanteissa ja 3 luku toiminnanharjoittajalle ja rakennuksen omistajalle ja haltijalle asetettuja velvoitteita huolehtia rakennusten ja kiinteistöjen palo- ja henkilöturvallisuudesta sekä varautua onnettomuuksien ehkäisyyn ja toimimaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa.

Valvontasuunnitelma on pelastuslaitoksen laatima suunnitelma pelastuslain mukaisen valvontatehtävän toteuttamisesta. Sen tavoitteena on edistää alueen hyvää turvallisuuskulttuuria ja vähentää onnettomuuksista aiheutuvia omaisuus- ja henkilövahinkoja. Suunnitelmallisuus antaa pelastuslaitokselle mahdollisuuden yhtenäistää, ensisijaistaa ja kohdentaa valvontatyötä.

Pelastuslain säädösten noudattamista valvotaan valvontakäynneillä ja muilla toimenpiteillä korostaen kohteen oman toiminnan merkitystä turvallisuuden parantamisessa. Pelastuslainsäädännön lisäksi pelastuslaitos huomioi valvontatyössä pelastusviranomaista velvoittavan kemikaalilainsäädännön.

Pelastuslaitos määrittelee valvontasuunnitelmassa valvonnan toteuttamisen toimenpiteet ja niiden kohdentamisen vuodeksi kerrallaan. Suunnitelmassa kuvataan myös eri kohteiden valvonnan keskimääräinen tarkastusväli ja siihen vaikuttavat tekijät, yhteistoiminta muiden valvontaviranomaisten kanssa sekä valvontatoiminnan voimavarat. Valvontasuunnitelmassa esitetään lisäksi, miten pelastuslaitos itse arvioi valvontasuunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta sekä kehittää toimintaansa.

Valvonnan on perustuttava riskien arviointiin ja sen tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. Valvonnan painopisteenä on siirtyä määrällisestä suorittamisesta palvelujen laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen. Lisäksi valvonnan tulee olla avointa ja valvontatehtävät tulee hoitaa hyvää asiakaspalvelua noudattaen.

Valvontatehtävän toteuttamisen lisäksi tässä suunnitelmassa on huomioitu myös pelastuslaitoksen toteuttama pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä. Näiden tehtävien tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä tarkoituksenmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa.

Valvontasuunnitelma on julkinen asiakirja, joka on nähtävillä pelastuslaitoksen internetsivuilla. Suunnitelman voimassaolokaudelle ei ole säädetty aikarajaa, mutta se on tarkistettava vuosittain. Tarkistamisen aikataulu ajoitetaan siten, että voidaan huomioida palvelutuotannon, onnettomuuskehityksen seurannan ja palontutkinnan havaintojen perusteella tehtävät painotukset ja resurssitarpeet.

Valvontasuunnitelmasta voidaan poiketa poikkeusoloissa tai erityisen painavasta syystä, jos se on tehtävien priorisoinnin vuoksi tarpeellista tai jos palvelutason ylläpitäminen joillain osa-alueilla on käytännössä mahdotonta. Päätöksen poikkeamisesta tekee riskienhallintapäällikkö.

Turvallisuuspalvelun tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan turvallisuuspalvelujen ohjausryhmässä, pelastustoimen toimialueen johtoryhmässä, pelastus- ja valmiuslautakunnassa sekä toimintakertomuksessa. Aluehallintovirasto valvoo toteutumista osana pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason valvontaa.

2 Palvelutasopäätöksen ja riskien arvioinnin vaikutukset valvontasuunnitelmaan

Valvontasuunnitelma perustuu palvelutasopäätökseen, Lapin maakunnan pelastustoimen riskianalyysiin ja Lapin alueelliseen riskiarvioon.

Palvelutasopäätöksessä määritellään pelastuslaitoksen toiminnan tavoitteet, käytettävät voimavarat sekä tarjottavat palvelut ja niiden taso. Aluevaltuusto tekee päätöksen palvelutasopäätöksestä.

Palvelutason tulee vastata alueen riskejä ja uhkia. Riskejä arvioidaan päivittäisten tilanteiden, häiriötilanteiden, poikkeusolojen ja väestönsuojelutilanteiden näkökulmasta. Lapin maakunnan pelastustoimen riskianalyysissä kuvataan Lapin pelastuslaitoksen pelastustoimen toimintaympäristön keskeisiä piirteitä ja arvioidaan niitä toimialueella vallitsevia merkityksellisiä riskejä, joihin pelastustoimen palvelutuotannolla on mahdollista vaikuttaa. Keskeiset havainnot toimintaympäristöstä liittyvät väestörakenteen muutoksiin, sään ääri-ilmiöiden ja niiden seurausvaikutusten lisääntymiseen, matkailuelinkeinon häiriötilanneherkkyyteen sekä valtion rajojen ulkopuolisten tapahtumien mahdollisiin paikallisvaikutuksiin. Turvallisuuspalvelun osalta riskianalyysissä on nostettu esille riskitiedon hyödyntäminen, riskiperusteisuuden toteutuminen, resurssien laadukas ja tehokas käyttö, valvontakeinot ja niiden vaikuttavuus, viranomaisyhteistyön toteutuminen sekä laadun ja suoritteiden seuranta.

Merkittäviä onnettomuusuhkia ja häiriötilanteita on määritelty myös Lapin alueellisessa riskiarviossa. Kansainvälisessä turvallisuusympäristössä tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet suuresti myös Lapin turvallisuuteen ja lappilaisten turvallisuudentunteeseen. Muuttunut turvallisuusympäristö on nostanut esille uusia uhkakuvia ja kiinnostus varautumista ja väestönsuojien kuntoa kohtaan on alueella kasvanut.

3 Muu asiakirjaohjaus

Valvontasuunnitelman laadinnassa on huomioitu valtakunnallisia pelastustoimea ohjaavia asiakirjoja.

Valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023 – 2026 on yhtenä tavoitteena pelastustoimen palvelutason toteutuminen alueellisesti yhdenvertaisesti ja laadukkaasti. Tähän tavoitteeseen pyritään osaltaan sillä, että pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisyn palvelutuotanto on keskitetty turvallisuuspalvelujen vastuualueelle. Keskittäminen yhdenmukaistaa toimintatapoja ja tuo laadukkuutta palvelutuotantoon.

Onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelmassa (2025) määriteltäisiin vaikuttavuustavoitteisiin on tartuttu mm. sosiaali- ja terveysalan kanssa tehtävässä yhteistyössä. Poistumisturvallisuusselvitysten arviointiprosessia kehitetään ja arviointitoimintaa yhdenmukaistetaan. Arvioinnit toteutetaan osana asiantuntijapalveluita.

Pelastustoimen ja siviilivalmiuden suorituskyky ja suunnitteluperusteet –hankkeen onnettomuuksien ehkäisyn kyvykkyyden parantamiseen liittyvä työpaketti huomioidaan palvelutuotannon kehittämistyössä. Työhön kohdistuvia vaatimuksia ja kehitystarpeita hyödynnetään mm. prosessien kuvauksissa ja ohjeistuksien laadinnassa sekä henkilöstön perehdytyksessä ja koulutuksessa.

Sisäministeriön muistion SMDNo-2020-831 Pelastustoimen palvelutason ylläpitäminen poikkeusoloissa mukaisesti turvallisuuspalvelujen palvelutasoa pyritään ylläpitämään tässä suunnitelmassa mainituilla tavoilla myös normaalioloista poikkeavissa tilanteissa. Tämä voi kuitenkin, häiriötilanteesta riippuen, edellyttää poikkeamista normaaleista toimintatavoista ja tavoitteista.

Valvontasuunnitelmaa laadittaessa huomioidaan aluehallintoviraston aiemmista suunnitelmista tehtyjä arvioita.

4 Toimintaympäristö

Lapin haasteellista toimintaympäristöä ovat luomassa ilmasto, harva-asutus ja se, että lähin auttava viranomainen voi olla pitkän matkan takana. Kohteiden etäisyys ja vaikea tavoitettavuus, pienet ja hajautetut resurssit sekä matkailun sesonkiaikojen suuret turistimäärät vaikuttavat onnettomuustilanteiden seurausvaikutuksiin ja pelastusviranomaisten toimintakykyyn.

Onnettomuuksien ehkäisylle haasteita asettavat erityisesti toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Väestörakenteen muutoksilla, matkailun ja kaivannaistoiminnan kasvulla sekä viranomaisten ja muiden tahojen kanssa tehtävän yhteistyön lisääntymisellä on merkittävä vaikutus valvonnan tehtävien muuttumiseen ja tarpeeseen kohdentaa toimintaa nykyistä enemmän yksilöllisiin ja tunnistettuihin onnettomuusriskeihin ja –tekijöihin.

Taulukko 1. Alueen väkiluku.

Tilastokeskus: Kuntien avainluvut 2024

Kuva 1. Lapin pelastuslaitoksen toiminta-alue.

Kaupunki / kunta	Väkiluku
Enontekiö	1 762
Inari	7 224
Kemi	19 402
Kemijärvi	6 954
Keminmaa	7 604
Kittilä	6 837
Kolari	3 987
Muonio	2 313
Pelkosenniemi	910
Pello	3 191
Posio	2 878
Ranua	3 570
Rovaniemi	65 722
Salla	3 285
Savukoski	964
Simo	2 778
Sodankylä	8 127
Tervola	2 826
Tornio	20 959
Utsjoki	1 137
Ylitornio	3 721
Yhteensä	176 151

4.1 Onnettomuuskehityksen seuranta

Pelastuslaitoksen lakisääteinen tehtävä on seurata alueensa onnettomuuskehitystä ja kohdentaa onnettomuuksien ehkäisyn työpanosta onnettomuuskehityksen mukaisesti.

Pelastuslaitos seuraa alueensa onnettomuuskehitystä Pronon onnettomuustilastojen ja palontutkimustietojen kautta. Seuranta tehdään tehtävätyyppien määrän muutosten, pelastustoiminnassa havaittujen trendien ja palontutkimuksen johtopäätösten kautta. Lisäksi seurataan Onnettomuustutkimakeskuksen (OTKES) ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) turvallisuustutkintaa sekä median uutisointia. Näiden perusteella ryhdytään toimenpiteisiin mm. onnettomuuksien ehkäisemiseksi. Turvallisuuspalvelut on hyödyntänyt onnettomuuskehityksen seurantatietoja kohdentamalla valvontatoimintaa majoituskohteisiin ja turvallisuusviestintää matkailijoihin sekä kulloinkin ajankohtaisiin turvallisuusteemoihin. Tietoja käytetään myös sisäisissä koulutuksissa.

Onnettomuuskehityksen seurantaan osallistuu henkilöstöä sekä pelastuspalvelujen että turvallisuuspalvelujen vastuualueelta. Onnettomuuskehityksen seurannan prosessia ei ole määritelty eikä onnettomuustilastojen ja palontutkimuksen tietoja vielä hyödynnetä järjestelmällisesti riskianalyysityössä eikä pelastuslaitoksen toiminnan kehittämisessä.

5 Palveluiden kuvaus ja toteutus

Lapin pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisyn palvelutuotannosta vastaa pelastuslaitoksen turvallisuuspalvelun vastuualue. Palvelualueeseen kuuluvat omina vastuualueinaan valvontapalvelut, asiantuntijapalvelut ja turvallisuusviestintä. Vastuualueet vastaavat ensisijaisesti niille osoitetuista tehtävistä, mutta toimivat toisiaan tukien. Palvelut tuotetaan vastuualueiden yhteistyönä koko palvelualueen voimavarat hyödyntäen. Pelastuslaitoksen pelastuspalvelut ja sopimuspalokuntien henkilöstö osallistuu turvallisuusviestintä-, ohjaus- ja neuvontatehtäviin (mm. turvallisuuskoulutukset ja pelastusteiden koeajot).

Valvonnan vastuualueelle kuuluvat määräaikainen, asiakirja- ja riskiperusteinen valvonta, paloturvallisuuden itsearviointi sekä päivystävän palotarkastajan palvelu. Asiantuntijapalveluiden vastuualuetta ovat poistumisturvallisuus selvitysten käsittely, tapahtumaturvallisuus, kemikaalivalvonta, rakentamisen ja maankäytön suunnittelun ohjaus, pelastustoimen laitteet sekä ilmoitus ilmeisestä palonvaarasta tai onnettomuushasta. Turvallisuusviestinnän vastuualueelle kuuluvat turvallisuuskasvatus ja -koulutus, ohjaus ja neuvonta sekä mediaviestintä. Vastuualueet vastaavat osaltaan myös viranomaisyhteistyöstä, henkilöstönsä kouluttamisesta ja palvelualueen kehittämisestä.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on Suomen kaikkien 21 pelastuslaitoksen vapaaehtoinen yhteenliittymä. Toiminta on aloitettu vuonna 2008. Verkostoyhteistyön avulla pyritään vähentämään pelastuslaitosten päällekkäistä työtä. Yhteistyön tavoitteena on kehittää toimintaa siten, että palvelut kansalaisille perustuvat yhdenmukaisiin tulkintoihin ja käytäntöihin voimassa olevista säädöksistä ja määräyksistä. Kumppanuusverkoston turvallisuuspalvelut -alueella toimii seitsemän eri asiantuntijaverkostoa, joissa kuudessa on edustus Lapin pelastuslaitoksen turvallisuuspalvelusta. Verkostojen tehtävänä on muodostaa linjauksia ja tulkintoja arjen työssä esiin nouseviin kysymyksiin.

5.1 Valvonta

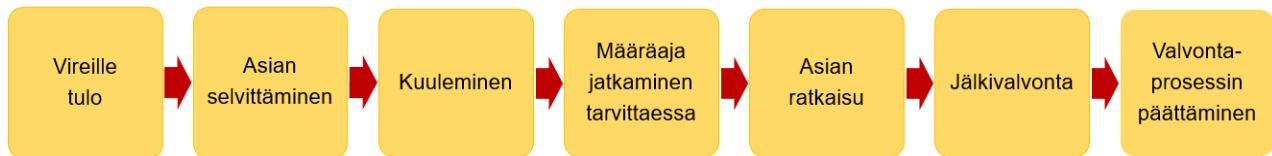
Valvonnan tarkoitus on ohjata, neuvoa ja opastaa palo- ja henkilöturvallisuuden ylläpidossa ja kehittämisessä sekä valvoa pelastusviranomaisen valvottavaksi määrättyjen säännösten noudattamista. Lisäksi valvotaan annettujen korjausmääräysten toteutumista. Valvonnassa korostetaan kohteen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan toiminnan vastuuta turvallisuuden ylläpidossa ja parantamisessa.

Valvontakohteella tarkoitetaan kiinteistöä, rakennusta, muuta kohdetta tai toimintaa, joka kuuluu pelastuslaitoksen valvonnan piiriin. Valvontaa suoritetaan, kohteen luonteesta riippuen, joko säännöllisin väliajoin määräajaisesti tai epäsäännöllisesti. Määräajaiset valvontakohteet koostuvat yleisesti ottaen yrityksistä, laitoksista ja vastaavista toiminnanharjoittamiseen käytettävistä rakennuksista. Muussa valvontatoiminnassa on kyse valvonnasta, joka saa alkunsa asiakkaiden tai sidosryhmien tarpeista ja velvoitteista.

Pelastusviranomaisen perinteinen valvontakeino on valvontakäynti. Tämän lisäksi valvontaa suoritetaan asiakirjavalvonnalla ja etävalvonnalla. Paloturvallisuuden itsearviointia käytetään kohteiden riskienarvioinnissa. Valvontakohteen turvallisuutta valvotaan asiakirjavalvonnassa dokumenttien avulla, etävalvonnassa asiakirjojen ja videoyhteyden avulla sekä paloturvallisuuden itsearviointissa asiakkaan tekemällä paloturvallisuusarvioinnilla. Valvontakeinot valitaan siten, että niillä saadaan tilanteeseen nähden paras mahdollinen vaikuttavuus käytettävissä olevilla resursseilla.

Valvontatoimenpiteet suoritetaan noudattaen voimassa olevia pelastuslaitosten kumppanuusverkon ohjeistuksia. Kansallisten ohjeistuksien mukaan uudistettiin myös valvontaprosessi, jonka käyttöönotto onnistui turvallisuuspalveluissa erinomaisesti. Uudistuksen onnistuminen loi hyvän pohjan toiminnan laadulliselle kehittämiselle.

Kuva 2. Valvontaprosessi. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto (muokattu alkuperäisestä)

Valvonnan prosessi jakaantuu viiteen osaan: asian vireille tuloon, asian selvittämiseen, asianosaisten kuulemiseen, asian ratkaisuun ja jälkivalvontaan. Valvontatehtävää suorittaessa nämä osiot tulee käydä läpi, ennen kuin valvonta kohteessa voidaan päättää.

Pelastuslaitos ylläpitää valvontatyöhön liittyvää valvontarekisteriä. Tietojärjestelmänä käytetään palotarkastusohjelmaa.

5.1.1 Määräaikainen valvonta

Pelastuslain mukaisten veloitteiden noudattamista valvotaan ensisijaisesti määräaikaisella valvonnalla. Vastuu kohteen turvallisuudesta on aina kohteen omistajalla ja haltijalla sekä toiminnanharjoittajalla. Valvonnan tavoitteena on myös tukea neuvonnan ja ohjauksen keinoin toimijan omatoimista varautumista ja turvallisuuskulttuuria sekä korostaa kohteen omatoimisen varautumisen merkitystä turvallisuuden parantamisessa.

Määräaikainen valvonta suoritetaan tyypillisesti pistokoeluontoisella tarkastuskierroksella, asiakirjavalvonnalla sekä asiakkaan kanssa turvallisuusasioista keskustelemalla. Valvontaa voidaan perustellusta syystä toteuttaa myös pelkkien asiakirjojen perusteella suoritettavana asiakirjavalvontana. Pelastusviranomaisen määrittää pelastuslain 78 §:n nojalla tarkoituksenmukaisimman valvontakeinon. Kohteiden määräaikaisvalvonnan yhteydessä havaittuja puutteita valvotaan joko asiakirjavalvontana tai jälkivalvontakäynnillä kohteessa.

Valvontavälin määrittäminen perustuu pelastuslaitosten kumppanuusverkon turvallisuuspalvelujen valtakunnalliseen ohjeistukseen, jossa lähtökohtana on pelastustoimen onnettomuustilastietokanta Pronton aineisto erityyppisten kohteiden omaisuusvahinkoriskeistä. Valvontavälejä yhdenmukaistetaan edelleen Lapissa. Yritysten ja laitosten keskimääräisen tarkastusvälin määrittämisessä on hyödynnetty tutkittua tietoa tulipalojen aiheuttamista omaisuusvahingoista, arvioitu suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä pyritty huomioimaan merkittäviä kulttuuri- ja ympäristöarvojen riskejä.

Valvontaa tekevä pelastusviranomaisen voi paikalliset riskit ja olosuhteet, kohteen turvallisuustason ja –kulttuurin sekä tapahtuneet onnettomuudet huomioiden, muuttaa yksittäisen kohteen valvontaväliä sovituissa rajoissa tiheämmäksi tai harvemmaksi.

Kohteiden tarkastusväli vaihtelee 6 – 120 kk:n välillä. Yksittäisen kohteen tarkastusväli ei käytännössä muodostu aina tasaisen säännölliseksi. Hyvänä käytäntönä pidetään tarkastusvälin pysymistä 3 kk sisällä suunnitellusta siten, että ajankohta osuu oikealle kalenterivuodelle.

Ensimmäinen määräaikainen valvontakäynti uudessa, kuten myös peruskorjatussa, kohteessa suoritetaan pääsääntöisesti puolen vuoden kuluttua rakennuksen käyttöönotosta. Tällöin keskitytään kohteen erityispiirteiden mukaisesti mm. kohteen omatoimiseen varautumiseen ja poistumisturvallisuuteen.

Yritys- ja laitospaikkojen valvonta

Pelastuslaitoksen alueella olevat yritys- ja laitospaikat on luokiteltu käyttötavan mukaisesti kuuteen kohderyhmään A1 – A6 ja edelleen kohdetyyppeihin kohteen toiminnan perusteella. Kohdeluokkia on sopeutettu myös toimintaympäristön tarpeiden mukaan. Kohderyhmien A1 – A6 lähtökohtaiset valvontavälit on esitetty liitteessä 1.

- A1 Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat paikat: Paikat ovat ympäri vuorokautisessa käytössä olevia rakennuksia, mm. hoitolaitoksia, palvelu- ja tukiasuntoja, majoitusliikkeitä, ammattimaisesti vuokrattavia lomamökkejä (toiminnanharjoittaja), mökkikyliä, leirintäalueita ja asuntolatyyppejä rakennuksia. Hoitolaitoksissa hoidettavien tai huollettavien kyky omatoimiseen pelastautumiseen on heikentynyt. Majoitustiloissa lyhytaikaisesti oleskelevat henkilöt eivät tunne tiloja ja niiden turvallisuusjärjestelyjä.
- A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit: Paikat ovat päiväkoteja, kouluja ja muita opetusrakennuksia. Onnettomuusriskit liittyvät ihmisten toimintaan ja kohdistuvat lapsiin tai suuriin henkilömääriin.
- A3 Kokoon-tumis- ja liikerakennukset: Paikoita ovat esimerkiksi kauppakeskukset, tavaratalot, ravintolat ja julkiset kokoon-tumusrakennukset. Erityispiirteinä voidaan pitää suuria henkilömääriä tiloissa, joita niitä käyttävät henkilöt eivät tunne kovinkaan hyvin. Käyttöä voi olla päivä-, ilta- ja yöaikaan. Suuret henkilömäärät vaikuttavat erityisesti riittävien poistumismahdollisuuksien varmistamiseen. Toiminta voi sisältää muista käyttötavoista poikkeavia syttymisriskejä kuten pyroteknisten tehosteiden käyttöä.
- A4 Teollisuus- ja varastorakennukset: Tiloissa toimiva henkilökunta tuntee pääsääntöisesti toimintaympäristön hyvin. Tilojen henkilömäärä suhteessa rakennusten pinta-alaan on pieni, koska tuotanto- tai varastointitoiminta vaatii tilaa. Tiloissa on mahdollisesti toimintaa, joka aiheuttaa palovaaran.
- A5 Maatalousrakennukset: Paikoissa on usein uhattuna suuria omaisuusarvoja.
- A6 Muut rakennukset: Paikoita ovat rakennukset, jotka eivät kuulu edellisiin ryhmiin, mm. jakeluasemat, turvetuotantoalueet, vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevät ja varastoivat paikat (UPS-paikat) sekä infrastruktuurin kannalta merkittävät paikat. Näissä paikoissa on suuri henkilö, omaisuus- tai ympäristövahingon riski.

Määräaikaisen valvonnan piiriin kuuluvia valvontapaikoita on yhteensä 3800. Kohdelukumäärä tarkentuu vuosittain palotarkastustietokannan täsmentymisen myötä. Lukumäärä kuvaa valvottavien kokonaisuuksien määrää, valvonnan piirissä tosiasiallisesti olevien rakennusten määrän ollessa moninkertainen.

Vuosittainen tarkastettavien määräaikaisen valvonnan piirissä olevien paikkojen lukumäärä määrittyy paikkojen valvontavälin ja kohdekohtaisen riskiarvion mukaisesti. Valvontapaikat ja niiden määrät eivät ole vakioita, vaan kohderekisterissä ja määrittelyissä tapahtuu muutoksia sen mukaan, kun

valvontakohteissa tapahtuu muutoksia uusia rakennuksia käyttöön otettaessa tai toiminnan kohteissa loppuessa. Esitettävät tiedot perustuvat aina kyseiseen tarkasteluhetkeen.

Lapin hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätösesitys 1.1.2026 – 31.12.2029 (*Pelastus- ja valmiuslautakunta 19.9.2025*)

Määräaikaista valvontaa ei sovelleta seuraaviin eriteltyihin valvontakohteisiin:

- Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat valvontakohteet (A1)
  - Yksittäiset vuokrattavat lomamökit
- Kokoontumis- ja liikerakennus valvontakohteet (A3)
  - Alle 400 m²:n myymälä- ja liikerakennukset-, kauppakeskukset
  - Alle 400 m²:n ammattiliikenteen kaluston suoja- ja huoltorakennukset sekä pysäköintitalot ja –hallit
  - Alle 100 m²:n tieto- ja viestintätekniikan rakennukset ja muut liikenteen rakennukset
- Teollisuus- ja varastorakennus valvontakohteet (A4)
  - Alle 400 m²:n energiantuotannon rakennukset
  - Alle 400 m²:n energiansiirto- ja varastointirakennukset
  - Alle 400 m²:n tuotantorakennukset
  - Alle 400 m²:n teollisuus- ja pienteollisuustalot
  - Alle 400 m²:n varastorakennukset
  - Alle 100 m²:n vesihuollon rakennukset
  - Alle 100 m²:n jätehuollon rakennukset
- Maatalousrakennukset (A5)
  - Kohteet, jotka eivät ole ilmoitusvelvollisia kunnan ympäristöviranomaiselle
  - Kasvihuoneet ja muut maatalousrakennukset
- Muut rakennukset (A6)
  - Alle 400 m²:n toimistot ja työpaikkatilat
  - Alle 400 m²:n palo- ja pelastustoimen rakennukset

5.1.2 Asuinrakennusten valvonta

Pelastuslain 2 ja 3 luvun velvoitteet koskevat myös asuinrakennusten omistajia, haltijoita ja toiminnanharjoittajia. Pelastusviranomainen määrittää pelastuslain 78 §:n nojalla tarkoituksenmukaisimman valvontakeinon. Asuinrakennuksien valvontaa tehdään asiakirjavalvontana ja riskiperusteisesti kohdekäynteinä. Asiakirjavalvonta kohdennetaan asiakkaan palauttamaan paloturvallisuuden itsearviointilomakkeeseen. Valvonnallisesti huomioitavia ovat kohteet, joissa asukas on itsearvioinnissa tunnistanut puutteita, mutta ei ole esittänyt suunnitelmaa puutteiden korjaamisesta.

Valvonnan tavoitteena on asumisen turvallisuuden parantaminen ja erityisesti palokuolemien vähentäminen. Paloturvallisuuden itsearviointia on suunniteltu suoritettavaksi 120 kk:n valvontavälin mukaan. Asukkaille kohdennetaan myös turvallisuusviestintää, jonka avulla pyritään korostamaan asukkaiden omaa vastuuta turvallisuudestaan ja tarjoamaan keinoja sen edistämiseksi.

Vapaa-ajan asuinrakennukset

Pelastusviranomaisen määrittää pelastuslain 78 §:n nojalla tarkoituksenmukaisimman valvontakeinon. Yksityisessä käytössä olevien vapaa-ajan asuinrakennusten osalta ensisijaisesti tarkoituksenmukaisimmaksi toimintamalliksi on todettu turvallisuusviestinnän tehostaminen viranomaisvalvonnan sijasta.

Matkailua palvelevat asuinrakennukset

Pelastusviranomaisen määrittää pelastuslain 78 §:n nojalla tarkoituksenmukaisimman valvontakeinon. Keskeisenä tavoitteena on saada tiloihin turvalliseen käyttäytymiseen ja onnettomuustilanteissa hyvää toimintakykyyn ohjaavat toiminta- ja hälytysohjeet. Vahvistaa ja varmistaa tulipaloissa hälytyksen kuuleminen sekä poistumisturvallisuus. Ensisijaisesti tarkoituksenmukaisimmaksi toimintamalliksi on todettu turvallisuusviestinnän tehostaminen viranomaisvalvonnan sijasta.

Majoitusta palvelevien vuokrattavien vapaa-ajan asuinrakennuksien ja asuinrakennuksien valvonta on haastavaa, koska kohteet voivat olla vuokrattavissa erilaisilta alustoilla. Tiedon saanti kohteista on vaikeaa ja vie paljon työaikaa. Riskiperusteisesti valvottavien kohteiden valintaan ei ole tehokasta toimintamallia. Paloturvallisuuden itsearvioinnin kehittyessä pyritään kehittämään toimintamallia majoitusta palvelevien asuinrakennuksien riskiperusteiseen valintaan. Vuonna 2026 kohteiden valvontaa ei ole lähtökohtaisesti osoittaa suunnitellusti resursssia.

5.1.3 Asiakirjavalvonta

Asiakirjavalvonnassa kohteen turvallisuutta valvotaan dokumenttien avulla. Valvontaa voidaan kohdentaa yksittäiseen valvottavaan asiaan tai kokonaisvaltaisempaan turvallisuuden arviointiin. Asiakirjavalvontaa ovat mm. yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien valvonta, paloturvallisuuden itsearvioinnin valvonta ja paloteknisten laitteiden varmennus- ja määräaikaistarkastusten valvonta. Lisäksi osa määräaikaisen valvonnan kohteista voidaan valvoa riskiperusteisesti asiakirjavalvontana.

Huolto-, kunnossapito ja ym. asiakirjat

Tarkastuslaitos toimittaa suorittamistaan paloteknisten laitteiden käyttöönotto-, varmennus- ja määräaikaistarkastuksista tarkastuspöytäkirjan pelastusviranomaiselle. Tarkastuspöytäkirjat kirjataan palotarkastusohjelmaan ja tehdyn riskiarvion perusteella kiinteistöihin kohdennetaan valvontaa määräaikaisten tarkastusten yhteydessä tai tarvittaessa erikseen esimerkiksi asiakirjavalvontana.

Pelastusviranomaiselle toimitetaan myös mm. sähkötarkastus-, ilmanvaihdon puhdistus-, öljysäiliöiden tarkastus- ja väestönsuojan tarkastuspöytäkirjoja sekä räjähdysuojausasiakirjoja ja savunpoistolaitteistojen tarkastusdokumentteja. Asiakirjoja toimitetaan pelastuslaitokselle suoraan huolto- ja tarkastusliikkeiltä sekä valvontakohteista. Tarvittaessa suoritetaan valvontakäynti.

Tilapäismajoitus

Tilapäismajoitusten osalta valvotaan toiminnan palo- ja henkilöturvallisuutta, rakennuksen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan omatoimista varautumista ja pelastussuunnitelman laadintaa.

Tieto tilapäismajoituksesta voi tulla esimerkiksi yleisötapauhtuman pelastussuunnitelman yhteydessä. Kohteeseen suoritetaan asiakirjavalvontaa ja riskienarviointiin perustuen tarvittaessa valvontakäynti turvallisen majoittumisen edellytysten tarkastamiseksi.

Nuohoojien vikailmoitukset

Nuohoojalla on velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti pelastuslaitokselle sellaisista tulisijassa tai savuholmissa havaitsemistaan vakavista vioista tai puutteista, joista tulisijaa käytettäessä voi aiheutua tulipalon vaara. Lisäksi hänen on ilmoitettava myös puutteista, jotka vaarantavat nuohouksen turvallisen suorittamisen.

Pelastusviranomainen käsittelee saamansa ilmoitukset.

Pelastussuunnitelmien valvonta

Asuinrakennusten sekä yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmia valvotaan ensisijaisesti kohteisiin suoritettavien valvontakäyntien yhteydessä. Pelastussuunnitelman sisältöä valvotaan erityisesti, jos tarkastuksella havaitaan tarpeita suunnittelun ohjauksesta tai puutteita suunnitelmassa ja sen riskien arvioinnissa, turvallisuusjärjestelyjen kuvauksessa, henkilöstön koulutuksessa tai muussa keskeisessä asiassa. Pelastussuunnitelmiin liittyvää ohjausta ja neuvontaa annetaan ja valvontaa toteutetaan myös muulloin kuin valvontakäyntien yhteydessä valvontakohteen aloitteesta tai muusta erityisestä syystä.

Turvetuotantoalue on tavanomaista vaativampi kohde henkilö- ja paloturvallisuudelle. Kohteen pelastussuunnitelmaa valvotaan määräaikaaisella valvonnalla.

5.1.4 Riskiperusteinen valvonta

Riskiperusteinen valvonta (entinen ylimääräinen palotarkastus) on pelastusviranomaisen päättämä valvontatapahtuma, joka liittyy esimerkiksi toiselta viranomaiselta tai kuntalaiselta tulleeeseen ilmoitukseen henkilö- tai paloturvallisuuteen liittyvistä puutteista. Valvonnassa käytetään tapauskohtaista riskiperusteista harkintaa.

5.1.5 Paloturvallisuuden itsearviointi

Paloturvallisuuden itsearvioinnissa kiinteistön omistaja tai haltija suorittaa rakennuksen omatoimisen turvallisuustarkastuksen pelastuslaitoksen lähettämän turvallisuusviestintämateriaalin mukaisesti. Asukas täyttää itsearviointilomakkeen paloturvallisuusoppaan avulla ja toimittaa lomakkeen täytettynä takaisin pelastusviranomaiselle. Palautuneet itsearviointilomakkeet arvioidaan. Valvonnallisesti huomioitavia ovat kohteet, joissa asukas on itsearvioinnissa tunnistanut puutteita, mutta ei ole esittänyt suunnitelmaa puutteiden korjaamisesta. Näiden kohteiden osalta pelastusviranomainen tarjoaa asiakkaalle opastusta ja neuvontaa. Mikäli lomaketta ei palauteta uusintapyynnöistä huolimatta, pyrkii pelastusviranomainen suorittamaan kohteeseen valvontakäynnin. Asukkaalla on myös mahdollisuus pyytää valvontakäynnin suorittamista.

Paloturvallisuuden itsearvioinnin tavoitteena on parantaa asukkaiden turvallisuustietoutta sekä kiinnittää huomiota omatoimiseen varautumiseen. Itsearviointi auttaa havainnoimaan kodin tai vapaa-ajan asunnon paloturvallisuuspuutteet ja opettaa korjaamaan ne välittömästi. Lisäksi asukas tarkastelee, arvioi ja määrittelee asuinympäristönsä sekä toimintatapojensa turvallisuutta.

5.1.6 Päivystävä palotarkastaja

Pelastuslaitoksen päivystävä palotarkastaja antaa asiakkaille neuvontaa ja ohjausta puhelimitse ja sähköpostilla onnettomuuksien ehkäisyn palveluihin liittyen. Päivystävä palotarkastaja neuvoo esimerkiksi pelastussuunnitelmien ja ilmoituslomakkeiden laadinnassa ja kodin tai työpaikan turvallisuutta koskevista kysymyksistä sekä käsittelee erilaisia ilmoituksia ja antaa lausuntoja.

Turvallisuuspalvelun palotarkastajat ylläpitävät asiakaspalvelun tarjoamiseksi ja varmistamiseksi Päivystävä palotarkastaja -palvelua arkisin virka-aikana.

5.1.7 Teemavalvonta

Teemavalvonnessa valvontatoimintaa kohdennetaan palvelutuotannon kannalta haasteelliseen tai muutoin ajankohtaiseen aihepiiriin. Teemat voivat nousta niin pelastuslaitosten yhteisistä tai alueellisista havainnoista, kuin onnettomuus- tai palontutinnan huomioista ja suosituksista. Teemavalvonnan toteutuksesta, aiheesta ja kohderyhmästä päätetään erikseen vuosittain.

5.2 Asiantuntijapalvelut

Pelastusviranomaisen tehtäviin kuuluvat ohjaus ja neuvonta eli toimet, joilla pelastusviranomainen oman alansa asiantuntijana edistää, tukee ja seuraa pelastuslain velvoitteiden toteutumista. Monilaisia asiantuntijapalveluita tuotetaan rakentamiseen ja kaavoitukseen, kemikaaliturvallisuuteen, yleisötilaisuuksien järjestämiseen ja erikoistehosteiden käyttöön, palo- ja poistumisturvallisuuteen, paloteknisiin laitteisiin sekä jatkuvuuden- ja riskienhallintaan liittyen. Pelastusviranomaiselle annetaan useissa säädöksissä oikeus ja velvollisuus antaa lausuntoja turvallisuuden näkökulmasta. Asiantuntijaroolia toteutetaan myös yhteisvalvonnoissa.

Asiantuntijapalveluja tuotetaan sekä asiakasrajapinnassa että sisäisenä työyhteisön tukipalveluna.

5.2.1 Poistumisturvallisuusselvitykset

Poistumisturvallisuusselvitys on toiminnanharjoittajan laatima selvitys siitä, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky sekä muut poistumisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä.

Pelastusviranomainen arvioi toiminnanharjoittajan laatiman poistumisturvallisuusselvityksen. Arviointi tehdään asiakirjavalvontana ja tarvittaessa kohteessa tehtävien valvontakäyntien perusteella. Pelastusviranomainen voi myös pyytää toiminnanharjoittajaa täydentämään poistumisturvallisuusselvitystä sekä mahdollisesti järjestämään kohteessa poistumiskokeen. Jos poistumisturvallisuuden taso ei pelastusviranomaisen arvion mukaan ole riittävä, tulee toiminnanharjoittajan laatia toteuttamissuunnitelma riittävän tason saavuttamisesta. Tarvittaessa pelastusviranomainen voi antaa tätä koskevan toteuttamismääräyksen.

5.2.2 Yleisötapahtumat

Yleisötapahtumat on suunniteltava ja toteutettava siten, että yleisö voi osallistua niihin turvallisesti ja järjestelyt toimivat myös, jos jotain yllättävää tapahtuu. Yleisötapahtumia, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski, koskee pelastussuunnitelman laatimisvelvoite.

Yleisötapauhtumiin suoritetaan valvontaa asiakirjavalvonnalla ja valvontakäynneillä. Pelastuslaitokselle toimitettu yleisötapauhtuman pelastussuunnitelma arvioidaan ja tapauhtumaan suoritetaan valvontakäynti aina, jos osallistujia arvioidaan olevan paikalla yhtä aikaa vähintään 1 000 henkilöä. Valvontakäynti voidaan kohdentaa tapauhtumaan myös riskienarvioinnin perusteella. Riskiarvioinnissa kiinnitetään huomiota yleisötapauhtuman pelastussuunnitelmaan, tapauhtuman paikkaan ja luonteeseen, poikkeuksellisiin järjestelyihin tai olosuhteisiin, palo- ja poistumisturvallisuuteen, osallistujamäärään sekä pyrotekniikkaan ja ilotulituksiin. Henkilöturvallisuuden kannalta erityisen vaativissa kohteissa riskienarviointi tehdään yhdessä poliisin, terveysviranomaisen ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) kanssa.

5.2.3 Kemikaalivalvonta

Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi jaetaan vähäiseen ja laajamittaiseen. Toiminnan laajuus määritellään kemikaalien vaarallisuuden ja määrän perusteella. Vähäistä käsittelyä ja varastointia valvoo pelastusviranomainen ja laajamittaista Tukes. Viranomaisten tehtävänä on valvoa, että kemikaalien käsittely ja varastointi on turvallista ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle.

Ilmoitusvelvolliset kemikaalikohteet

Kemikaaliturvallisuuslain ja sen nojalla annettujen säädösten valvontaa suoritetaan kohteiden tekemien vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia koskevien ilmoitusten perusteella. Pelastusviranomainen tekee ilmoituksen johdosta päätöksen ja suorittaa käyttöönottoarvioinnin. Kohteiden valvonta suoritetaan määräaikaisena valvontana.

Kohteissa, joissa vaarallisten kemikaalien säilytysmäärä ei velvoita vähäisestä teollista käsittelystä ja varastoinnista tehtävään ilmoitukseen, pelastusviranomainen voi puuttua kemikaalien säilytyksessä tai käytössä havaittuihin laiminlyönteihin kohteisiin tehtävän valvonnan yhteydessä.

Pyroteknisten tuotteet

Pelastusviranomainen valvoo pyroteknisten tuotteiden varastointia kaupan yhteydessä, ilotulitteiden käyttöä sekä räjähteiden tai palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien käyttöä erikoistehosteina.

Pyroteknisten tuotteiden kaupan varastointiin kohdennetaan asiakirjavalvontaa ennen toiminnan aloittamista. Varastoihin suoritetaan valvontakäynti vuosittain ilotulitteiden kaupan myyntisesonkina. Valvontakäynnillä varmistetaan, että varastopaikat ovat säännösten ja annettujen päätösten mukaiset.

Uuden vuoden ilotulitusajan ulkopuolella ilotulitteiden käytöstä yksityistilaisuuksissa, kuten häät ja syntymäpäivät, tulee ilmoittaa etukäteen pelastusviranomaiselle. Pelastusviranomainen voi tehdä ilmoituksen perusteella asiasta päätöksen, jossa voidaan asettaa käytölle tarpeellisia ehtoja tai kieltää ilotulitteiden käyttö, jos siitä aiheutuu erityistä vaaraa.

Käytettäessä ilotulitteita muussa kuin yksityisen henkilön järjestämässä tilaisuudessa, on kysymyksessä ilotulitusnäytös. Ilotulitusnäytöksen järjestäjän tulee tehdä ilmoitus poliisille, jolle pelastusviranomainen antaa pyynnöstä lausunnon.

Yleisötilaisuuksissa erikoistehosteena käytettävistä räjähteistä tai palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleista on tehtävä ilmoitus pelastusviranomaiselle. Pelastusviranomainen käsittelee ilmoitukset, määrää tarvittaessa tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja tai kieltää käytön, jos siitä katsotaan aiheutuvan ilmeistä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahingon vaaraa. Yleisötilaisuuteen voidaan kohdentaa valvontakäynti riskiarvion perusteella.

Öljylämmityslaitteistot

Sumutuspolttimella varustetulle öljylämmityslaitteistoille suoritetaan käyttöönottotarkastus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun toiminnanharjoittaja on saattanut käyttöönotettavan öljylämmityslaitteiston pelastuslaitoksen tietoon.

Öljysäiliöt

Pohjavesialueilla olevien maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastukset ovat pakollisia. Kuntien ympäristönsuojelumääräyksissä voi olla tarkastusvelvoite myös muille öljysäiliöille. Öljysäiliöiden määräaikaistarkastukset tulee teettää Tukesin hyväksymillä asennus- ja tarkastusliikkeillä.

Määräaikaistarkastuksen tarkastuspöytäkirjat toimitetaan pelastuslaitokselle, jossa ne kirjataan valvontarekisteriin. Tarkastuspöytäkirjojen säiliöluokituksen perusteella tehdään riskiarvio, jonka mukaan päätetään tarvittavista valvontatoimenpiteistä.

5.2.4 Rakentamiseen ja maankäyttöön liittyvän suunnittelun ohjaus ja tarkastus rakennushankkeen aikana

Rakennusvalvonnan kanssa tehtävällä yhteistyöllä on merkittävässä rooli onnettomuuksien ehkäisyssä. Suunnitteluvaiheessa tapahtuvalla ohjauksella ja neuvonnalla pyritään vaikuttamaan turvallisuuden kannalta onnistuneeseen lopputulokseen.

Rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta vastaa kunnissa rakennusvalvonta, joka myös aina ratkaisee rakennusluvut. Pelastusviranomainen toimii rakennuslupamenettelyssä asiantuntijana ja pyynnöstä lausunnonantajana ottaen kantaa palo- ja poistumisturvallisuuteen, pelastustoiminnan edellytyksiin sekä väestösuojien rakentamista koskeviin poikkeamiin. Rakennushankkeen aikana kohteeseen voidaan tehdä tarkastus, jos rakennusvalvonta- ja pelastusviranomainen arvioivat sen tarpeelliseksi lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Pelastusviranomainen laatii tarkastuksesta kirjallisen lausunnon rakennusvalvontaviranomaiselle, joka voi ryhtyä lausunnon johdosta tarvittaviin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin toimenpiteisiin. Lausunto annetaan tiedoksi asianosaisille. Rakennusten valmistuessa suoritetaan käyttöönottovalvontaa, mikäli sitä on rakennusluvassa edellytetty.

Maankäytön suunnittelun osalta pelastusviranomainen osallistuu viranmaisyhteistyöhön ja antaa pyydettyä lausunnon huomioon otettavista turvallisuusnäkökohdista ja pelastustoiminnan edellytyksistä.

5.2.5 Pelastustoimen laitteet

Pelastustoimen laitteilla tarkoitetaan mm. automaattisia paloilmoittimia, sammutuslaitteistoja, savunpoistojärjestelmiä, sammutusvesiputkistoja, alkusammutusvälineitä sekä poistumisvalaistusjärjestelmiä. Näiden laitteiden huolto- ja kunnossapitovastuu on aina kiinteistön omistajalla, haltijalla ja toiminnanharjoittajalla. Pelastuslaitos antaa ohjausta laitteistojen suunnittelussa. Laitteistojen suunnitteluperusteet ja elinkaarikirjat esitetään pelastusviranomaiselle.

Osana pelastustoimen laitteiden toteuttamisen ohjausta pelastuslaitos suorittaa hätäkeskukseen kytkettyjen automaattisten paloilmoittimien erheellisten ilmoitusten seuranta. Erheelliset paloilmotukset työllistävät pelastuslaitoksia merkittävästi ja asiakkaita ohjataan ja neuvotaan niiden vähentämisessä. Paloilmoittimen toistuvasta erheellisestä toiminnasta peritään maksu. Laskuttamisen

edellytyksenä on kaksi aiempaa erheellistä paloilmoitusta edellisen 12 kk:n aikana sekä toisen erheellisen paloilmoituksen johdosta annettu kirjallinen korjauskehoitus.

5.2.6 Ilmoitus ilmeisestä palonvaarasta tai muusta onnettomuusuhasta

Asuinrakennusten palo- ja onnettomuusriskit ovat kohonneet erityisryhmien kotona asujien määrän kasvaessa. Nämä henkilövahinkojen riskikohteet tavoitetaan ilmoitusten perusteella ja ennaltaehkäisevä turvallisuustyö voidaan kohdentaa sinne, missä sitä tarvitaan.

Pelastuslaki velvoittaa viranomaisia ilmoittamaan virkatoimiensa yhteydessä havaitsemastaan tai muutoin tietoonsa saamastaan ilmeisestä palonvaarasta tai muusta onnettomuusriskistä pelastusviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee viranomaisten lisäksi myös kuntaa, muuta julkisyhteisöä, näiden palveluksessa olevaa henkilöstöä sekä hoitolaitoksen ylläpidosta ja palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä huolehtivaa toiminnanharjoittajaa ja tämän palveluksessa olevaa henkilöstöä. Pelastuslaitos käsittelee myös muilta tahoilta tulleet ilmoitukset.

Onnettomuusriskiasunnossa voi olla poikkeuksellisen suuri määrä palokuormaa, sähköpalariski tai muu tulipalo- ja onnettomuusriski. Ilmoituksen syynä voi olla myös henkilön toimintakyky, terveydelliset tekijät tai siivottomuus. Edellä mainitut edellytykset täyttävään asuntoon suoritetaan valvontakäynti. Valvontakäynnillä todettujen tarvittavien toimenpiteiden toteuttamista valvotaan jälkivalvonnalla. Ilmoituskohteeseen voidaan myös kohdistaa seuranta varsinaisten toimenpiteiden jälkeen, kun se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi turvallisuuden ylläpitämisen varmistamiseksi.

Pelastusviranomaisen rooli on tunnistaa ja koota yhteen tapaukseen liittyvät toimijat. Onnettomuusriskiasuntojen valvonnassa kiinnitetäänkin erityistä huomiota yhteistyöhön muiden viranomaisten, erityisesti sosiaali- ja terveystoimen, kanssa niin konsultoinnin, yhteisten valvontakäyntien suorittamisen kuin niiden edellyttämien jatkotoimenpiteiden osalta. Vaikuttavuuden kannalta merkityksellistä on toimijoiden yhteistyö, jossa eri alojen asiantuntijoiden osaaminen saadaan käyttöön asiakkaan turvallisuuden edistämiseksi. Ilmoituksen kohde pyritään saamaan aina tarkoituksenmukaisimman avun piiriin. Toiminnan malleja ja periaatteita käsitellään sidosryhmien kanssa tehtävässä yhteistyössä sekä turvallisuusviestinnässä.

5.3 Turvallisuusviestintä

Pelastuslaki velvoittaa pelastuslaitosta viestimään turvallisuudesta. Turvallisuusviestintä on osa laajempaa pelastuslaitoksen viestintää, jossa kaikessa otetaan huomioon turvallisuuden edistämisen näkökulma. Turvallisuusviestintä tukee osaltaan onnettomuuksien ehkäisytoiminnan kokonaisuutta. Sillä pyritään tavoittamaan kattavasti alueella asuvia ja matkailevia ihmisiä. Tavoitteena on edistää myönteistä suhtautumista turvallisuudesta huolehtimiseen siten, että ihmiset ja yhteisöt tunnistavat erilaiset vaaran aiheuttajat, osaavat ehkäistä onnettomuuksia ja toimia oikein onnettomuustilanteissa.

Turvallisuusviestinnän suunnittelua, toteutusta, arviointia ja kehittämistä ohjaavat pelastustoimen kansallinen turvallisuusviestinnän strategia. Lakisääteiseen turvallisuusviestintään sisältyvät turvallisuusneuvonta, turvallisuuskoulutus, yleisötilaisuudet sekä eri medioiden välityksellä välitetyt turvallisuusviestit. Näiden toteutusmalli esitetään vuosittain laadittavassa turvallisuusviestintäsuunnitelmassa.

Turvallisuusviestinnän suunnittelu ja koordinointi Lapin pelastuslaitoksella kuuluu turvallisuuskouluttajalle. Turvallisuusviestintää toteuttavat kaikki pelastuslaitoksen työntekijät sekä sopimuspalokunnat. Kaikki turvallisuusviestintätapahtumat kirjataan turvallisuusviestintäselosteina Prontoon.

Pelastuslaitos viestii turvallisuudesta

- sosiaalisessa mediassa (Facebook, Twitter, Instagram)
- omilla verkkosivuilla
- tapahtumissa ja tilaisuuksissa sekä
- turvallisuuskoulutuksissa.

Eri kanavilla tavoitetaan erilaisia kohderyhmiä.

Pelastuslaitos osallistuu erilaisiin valtakunnallisiin teemapäiviin, tapahtumiin ja kampanjoihin. Tällaisia ovat mm. helmikuinen 112-päivä, 8.-luokkalaisten NouHätä! –kampanja ja marraskuun paloturvallisuusviikko Päivä paloasemalla -tapahtumineen. Näissä tapahtumissa sekä muissa tilaisuuksissa pelastuslaitoksen henkilökunta ja sopimuspalokuntalaiset antavat opastusta ja neuvontaa turvallisuusasioissa.

Turvallisuuskoulutus tähtää turvallisuustietouden lisäämiseen sekä käytännön turvallisuustaitojen parantamiseen. Turvallisuuskoulutus on tietylle ennalta määritellylle kohderyhmälle annettava suunnitelmallinen ja tavoitteellinen turvallisuusaiheinen luento tai harjoitus.

5.4 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyötä tehdään eri viranomaisten ja yhteisöjen kanssa. Asiantuntijoina ja lausunnonantajina pyritään vaikuttamaan onnettomuuksia ehkäiseviin ratkaisuihin jo kaavoitus-, rakennus- ja korjaushankkeiden suunnitteluvaiheessa. Asiantuntijaroolissa toimitaan myös paikallisessa ja alueellisessa riskiarvioinnissa ja turvallisuussuunnittelussa.

Yleisenä viranomaisten yhteistoimintamuotona on yhteisvalvontakäyntien tekeminen kohteissa. Rakennusten turvallisuuden ja turvallisen käytön osalta välttämättömiä yhteistyötahoja ovat kuntien kaavoitus-, rakennusvalvonta-, sosiaali- ja terveysviranomaiset. Valtion viranomaisista keskeisiä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi poliisi ja Tukes. Yhteisvalvonnoissa tulee kiinnittää huomiota viranomaisten välisiin toimivaltakysymyksiin. Pelastusviranomaisen toimivalta nojautuu pelastuslain, kemikaaliturvallisuuslain ja öljyvahinkojen torjuntalain säädöksiin.

Toimiva yhteistyö pyritään luomaan vakioimalla toimintatapoja pelastuslaitoksen ja eri viranomaisten välillä. Yhteistyö on tehokasta silloin, kun se on luonteeltaan säännöllistä ja suunnitelmallista ja sen lähtökohdaksi on tunnistettu kaikki toimijat.

5.5 Maksullisuus

Pelastuslain 96 §:n mukaan pelastuslaitos voi periä maksun

- valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta
- tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmoittimen toistuva erheellinen toiminta
- tehtävästä, joka on muussa laissa erikseen säädetty maksulliseksi.

Suoritteiden maksullisuus perustuu sen tuottamisesta aiheutuneisiin kokonaiskuluihin. Valvontatoimien maksullisuuden ja taksat vahvistaa pelastusjohtajan esityksestä aluehallitus.

Palveluhinnasto on valvontasuunnitelman liitteenä 4. Se on nähtävillä myös pelastuslaitoksen nettisivuilla.

Turvallisuuspalvelut

Aluehallintovirasto laatii pelastustoimen järjestämislain (613/2021) mukaisesti vuosittain pelastustoimen järjestämistä koskevan asiantuntija-arvion hyvinvointialueittain ja valtakunnallisesti. Asiantuntija-arviot tarjoavat jäsenneltyä tietoa keskeisistä pelastustoimen palvelujen järjestämisen osa-alueista alueellisille ja kansallisille päättäjille, viranhaltijoille ja asiantuntijoille.

Aluehallintoviraston käsityksen mukaan Lapin valvontatoiminnassa on aliresursoinnista johtuvaa vajautta, joka johtaa riskeihin verrattuna liian pitkiin tarkastusväleihin. Tarkastusvälien kasvattaminen on tehty suunnitelmallisesti, jotta käytettävissä olevat resurssit tulisivat mahdollisimman hyvin käytettyä. Aluehallintoviraston palvelujen arvioinnissa kehitystarpeena on onnettomuuksien ehkäisytyöhön käytettävissä olevan henkilöstön määrän lisääminen.

Pitkien välimatkojen Lapissa fyysisiin käynteihin perustuvassa valvonnassa työpanoksesta muuta maata suurempi osuus menee siirtymisiin. Kun erityisosaamista vaativaa valvontatyötä ei voi kaikilta osin hajauttaa alueen eri osiin, työpanoksesta saatava hyöty on väistämättä pienempi.

5.6 Resurssit

Valvontapalvelut ja asiantuntijapalvelut toteutetaan turvallisuuspalvelujen resursseilla ja turvallisuusviestintä koko pelastuslaitoksen voimavaroilla. Turvallisuuspalvelun vastuualueella on 19 virkaa.

Palotarkastajien resurssi jakautuu valvonnan, asiantuntijapalveluiden ja turvallisuusviestinnän vastuualueiden kesken. Viranhaltijakohtaiset resurssijaot huomioidaan tehtävänkuville.

Taulukko 3. Turvallisuuspalvelujen virkarakenne, ensisijaiset tehtävät ja resurssit

Virkarakenne ja tehtävät	htv
Turvallisuuspalvelujen vastuualue	
Riskienhallintapäällikkö	1
– vastuualueen johto	
– pelastuslaitoksen työsuojelupäällikkö	
Valvontapalvelujen vastuuyksikkö	
Valvontapäällikkö	1
– vastuuyksikön johto	
– esihenkilö (vanhemmat palotarkastajat / palotarkastajat)	
Vanhemmat palotarkastajat ja palotarkastajat	10
– määräaikainenvilvonta	
– asiakirjavalvonta	
– riskiperusteinen vilvonta	
– paloturvallisuuden itsearviointi	
– päivystävä palotarkastaja	
– teemavalvonta	
Asiantuntijapalvelujen vastuuyksikkö	
Riskienhallintainsinööri	1
– vastuuyksikön johto	
– riskienhallintatehtävät	
Vanhemmat palotarkastajat ja palotarkastajat	4

- poistumisturvallisuusselvitykset (prosessi ja arviointi)
- yleisötapahumat (prosessi)
- kemikaalivalvonta
- rakentamisen ja maankäytön suunnittelun ohjaus
- pelastustoimen laitteet
- ilmoitus ilmeisestä palonvaarasta tai muusta onnettomuushasta (prosessi)

Turvallisuusviestinnän vastuuyksikkö

Turvallisuuskouluttaja	1
– vastuuyksikön johto – turvallisuusviestinnän organisointi ja toimeenpano	
Vanhemmat palotarkastajat ja palotarkastajat	1
– turvallisuusneuvonta – turvallisuuskoulutukset – yleisötilaisuudet – mediaviestintä	

5.6.1 Resurssi vuonna 2026

Turvallisuuspalveluissa henkilöstövaje on viisi (5) henkilötyövuotta. Onnettomuuksien ehkäisyn resurssit eivät ole mitoitettu nykyiseen tilanteeseen ja onnettomuuksien ehkäisyn taso ei ole riittävää. Matkailun kasvu ja ikäihmisten monimuotoinen asuminen ovat aiheuttaneet lisäresurssi tarpeen ja tulipalojen puolittamistavoite lisää vielä tätä tarvetta.

Matkailua palvelevien vapaa-ajan ja asuinrakennuksien ja ikäihmisten monimuotoiseen asumisen valvontaan, ohjaukseen, neuvontaan ja turvallisuusviestintää tarvitaan lisää resurssia. Resurssin puute vaikeuttaa turvallisuuspalveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja palvelutuotannon kehittämistä.

Vaje on huomioitava turvallisuuspalvelujen suunnittelussa. Riskiperusteisessa määräaikaaisessa valvonnassa resurssit kohdistetaan ensisijaisesti henkilöriskejä sisältävien kohteiden valvontaan. Vuoden 2026 suorituskyykyä tulee rasittamaan uuden onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän käyttöönotto ja yhteistoimintaneuvottelut. Opinto- ja virkavapaista sekä työtehtävien järjestelyistä johtuen ei virkarakenteen mukaista resurssia saada myöskään käyttöön täysimääräisesti vuonna 2026.

Palvelutuotannon suorituskyykyä pyritään pitämään yllä tarvittaessa tehtävien uudelleen järjestelyllä ja rekrytoimalla määräaikaaisia palotarkastajia ohjeistuksen mukaan. Tehtävien uudelleen järjestelyn tavoitteena on säilyttää palvelutuotannon painopiste laadun ja vaikuttavuuden kehittämisessä. Tämä vaikuttaa osaltaan myös siihen, että määrälliset valvontatavoitteet jäävät alhaisiksi.

Palvelutuotannon suorituskyyvyn paikkaaminen määräaikaaisilla työsuhteilla on haasteellista. Tehtävien vaatima koulutus- ja perehdytys ei ehdi kaikissa valvonnan ja asiantuntijapalvelujen tehtävissä tuottaa määräajan puitteissa tarvittavaa palvelukyykyä. Palotarkastajan tehtävän hallinta vaatii useamman vuoden työkokemuksen vastaavista tehtävistä tai samalta alalta. Kokemus auttaa soveltamaan aiempaa osaamista uusiin ongelmiin ja tekemään itsenäisiä päätöksiä sekä antaa tarvittavan pohjan tehtäväalueen ja käytäntöjen syvempään ymmärtämiseen. Määräaikaisiin virkoihin on mahdollista rekrytoida lyhyellä koulutuksella ja perehdytyksellä ohjauksen ja neuvonnan sekä paloturvallisuuden itsearviointin tehtäviin.

Turvallisuuspalveluissa on tarve seurata tarkemmin työkuorman jakautumista. Tällä on vaikutusta myös olemassa olevan resurssin tehokkaaseen käyttöön.

5.7 Tavoitteet 2026

Pelastuslain mukaan valvonnan kohdemääritysten, valvontatiheyden ja tarkastusten toteutustavan on perustuttava riskien arviointiin. Valvontatyön on oltava laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. Määräaikaisen valvonnan piiriin kuuluvia valvontakohteita on 3800, joista vuonna 2026 valvotaan noin 600 kohdetta. Kohdelukumäärä tarkentuu vuosittain palotarkastustietokannan täsmentymisen myötä.

Määräaikaisen valvonnan suunnittelu ja kohteiden jako palotarkastajittain tehdään marraskuussa 2025. Kohteet valitaan riskiperusteisesti kunnittain huomioiden palvelutasopäätös 2026–2029 sekä käytössä oleva resurssi. Valvontatyön 100 % toteutuminen edellyttää turvallisuuspalvelujen organisaation mukainen resurssi on käytettävissä.

Onnettomuuksien ehkäisyn valtakunnallinen tietojärjestelmä uudistuu vuonna 2026. Uuden tietojärjestelmän käyttöönotto edellyttää TUVE-ympäristöön siirtymistä, tietoaineistojen yhtenäistämistä ennen tiedonsiirtoa sekä sopimusten laadintaa ja tiedonohjaussuunnitelman laadintaa. Pelastuslaitokselta on nimetty vastuuhenkilöt vastaavat käyttöönotosta ja koulutuksesta. Vastuuhenkilöt tulevat toimimaan onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän pääkäyttäjinä pelastustoimen yhteisten toimintamallien mukaisesti. Järjestelmän jatkokehitysvaiheet on suunniteltu vuoteen 2028 asti.

Vuoden 2026 teemavalvonnan aiheeksi on valittu hyvinvointialueen poistumisturvallisuusselvitysvollisten kohteiden tilannekuvan päivitys. Teemaan on päädytty riskianalyysin kehityssuunnitelman perusteella.

Valtakunnallinen pelastusviranomaisten hallintopakko-ohje on hyväksytty käyttöön. Ohjeen käyttöönotto vaatii sisäistä koulutusta.

Asiantuntijapalveluita tuotetaan ilmoitusten ja pyyntöjen perusteella. Tavoitteena on pystyä vastaamaan palvelutarpeeseen sekä kehittää palvelutuotantoa ja henkilöstön asiantuntijuutta.

Valvonta- ja asiantuntijapalvelujen palvelutuotannon kehittämisen tavoitteena on siirtyä määrällisestä suorittamisesta palvelujen laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.

Valvontatyötä kehitetään jatkuvasti enemmän riskiperusteiseksi ja valvontaa tullaan kohdistamaan sellaisiin kohteisiin, joissa valvonnalla koetaan olevan vaikutusta.

Turvallisuuspalvelut siirtyy TUVE-ympäristöön. Turvallisuusverkon käyttöönotto edellyttää sisäistä koulutusta.

Turvallisuuspalvelujen palvelualueelta osallistutaan kumppanuusverkoston asiantuntijaverkostojen ja niiden työryhmien toimintaan. Verkostotyöhön on saatu uutta nostetta, kun asiantuntijapalveluiden erityisvastualueiden myötä verkostoihin saatiin nimettyä uusia yhteyshenkilöitä. Samalla verkostotyön kuorma jakautuu aiempaa tasaisemmin.

5.8 Suunnitelmasta poikkeaminen ja palvelutuotannon jatkuvuus

Tarvittaessa palvelutuotantoa sopeutetaan palvelutason ylläpitämiseksi. Ensisijaisesti sopeuttamisella tarkoitetaan esimerkiksi valvontatoiminnassa vaihtoehtoisten valvontakeinojen ja -menetelmien käyttämistä tai valvonnan eri osa-alueiden tai valvontakohteiden priorisoimista riskiperusteisesti, mikäli palvelutason ylläpitäminen tavanomaisesti ei ole mahdollista. Samoin turvallisuusviestinnässä

toimintaa voidaan sopeuttaa vaihtoehtoisin menetelmin. Palvelutuotannon sopeuttamisesta ja tavanomaisista toimintamalleista poikkeamisesta päätetään aina tapauskohtaisesti erikseen.

Palvelutuotannon ylläpitämistä on myös toiminnan jatkuvuudesta huolehtiminen. Palvelutuotannon jatkuvuus pyritään varmistamaan henkilöstön monipuolisella osaamisen kehittämisellä. Osaamisen vastuualueisiin nimetään henkilöitä siten, että osaamisen jatkuvuus on turvattu myös poikkeamatilanteissa.

5.9 Suunnitelman toteutumisen arviointi

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi ja asiakaspalautteiden seuranta ovat osa pelastuslaitoksen oman toiminnan seurantaa, raportointia ja kehittämistä. Toiminnan arviointi perustuu palvelutasopäätöksessä ja valvontasuunnitelmassa asetettuihin määrällisiin tavoitteisiin sekä kehitystoimenpiteiden etenemiseen.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa kiinnitetään huomiota myös suunnittelun riskiperusteisuuden toteutumiseen, käytettävissä oleviin resurssien määrään, valvontakeinojen tehokkuuteen, viranomaisyhteistyön toteutumiseen sekä laadun ja suoritteiden seurantaan. Nykyinen valvontatoiminta oikein ja huolellisesti tehtynä vaatii ajallisesti enemmän kuin ennen, joten kaikki valvontakaudelle suunnitellut valvontatoimet eivät pääty kalenterivuoden sisällä.

Vastuu suunniteltujen valvontatoimenpiteiden toteutumisesta on jokaisella valvontaa tekevällä pelastusviranomaisella itsellään. Valvontatehtävät tulee suunnitella kalenterivuodelle niin, että ne tulevat hoidettua tasaisesti ja kiireettömästi vuoden aikana ja valvontatyön laatu pysyy koko ajan korkeana. Hyvänä käytäntönä voidaan pitää, että säännölliset valvontatoimenpiteet on tehty marraskuun loppuun mennessä.

Pelastuslaitoksella on käytössä Merlot Palotarkastus -ohjelmisto, jolla ylläpidetään valvonnan toteuttamisen, seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeellista valvontarekisteriä. Rekisteriin kirjataan valvonnan kannalta olennaiset tiedot valvontakohteista sekä valvontakohteisiin suoritettavat toimenpiteet. Suunnitellut ja toteutuneet valvonta- ja turvallisuusviestintätoimenpiteet raportoidaan pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastoon Pronton, jolla seurataan määrällistä toteumaa kuukausittain.

Turvallisuuspalvelun tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti turvallisuuspalvelujen ohjausryhmässä, pelastustoimen toimialueen johtoryhmässä, pelastus- ja valmiuslautakunnassa sekä toimintakertomuksessa.

Valvontasuunnitelman toteutumista arvioidaan myös pelastustoimen järjestämislain edellyttämän omavalvontaohjelman ja -suunnitelman kautta.

Aluehallintovirasto valvoo toteutumista osana pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason valvontaa.

Pelastuslaitoksen organisaatiomuutoksesta johtuen turvallisuuspalvelujen palvelutuotannon vertailukelpoista seuranta-aineistoa on saatavilla vuodesta 2023 lähtien. Palvelutuotannon seurantataulukko on ohessa liitteenä 3.

5.10 Toiminnan kehittämiskohteet

Vastatakse asetetun palvelutason tavoitteisiin, tuottaakseen vaikuttavaa onnettomuuksien ehkäisytoimintaa sekä luodakseen yhteistyön mahdollisuuksia turvallisuuspalvelut kehittää prosesseja,

toimintatapoja ja –menetelmiä. Kehitystyötä tehdään sekä omana työnä että pelastuslaitosten kumppanuusverkoston asiantuntijaverkostoissa. Valvontapalveluita, asiantuntijapalveluita ja turvallisuusviestintää yhtenäistämällä ja toiminnan laatua kehittämällä tuotetut palvelut ja niiden sisältö näyttyvät asiakkaille vaikuttavina ja yhdenmukaisina menettelyinä.

Turvallisuuspalvelujen palvelutuotannon kehittämisen painopiste vuonna 2026 on valvontatoiminnan prosessiosaamisen kehittäminen siten, että valvontaprosessit etenevät tavoitteellisesti, tehokkaasti ja ne viedään päätökseen. Suorituskykyä kasvatetaan kehittämällä henkilöstön osaamista sisäisillä ja ulkoisilla koulutuksilla sekä hyödyntämällä palvelutuotannon kannalta kriittistä hiljaista tietoa. Osaamisen kehittämisellä tavoitellaan myös henkilöstön sitouttamista ja motivointia monipuoliseen turvallisuustyöhön. Henkilöstön pysyvyyden varmistamiseksi kiinnitetään huomiota työnantajamaineeseen sekä veto- ja pitovoimaan.

Hyvinvointialue on ottanut käyttöön SHQS-standardin, joka on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen laadunhallinnan ja johtamisen tueksi kehitetty laadunhallinnan standardi. Standardi käsittää keskeiset johtamisen osa-alueet ja asettaa vaatimuksia mm. organisaation johtamisjärjestelmälle, toiminnan eettisyydelle, poikkeamatiedon käsittelylle, turvallisuudelle ja prosessienhallinnalle. SHQS-standardiin perustuvan laadunhallinnan periaatteita ovat muun muassa asiakaskeskeisyys, henkilöstön osallisuus ja jatkuva parantaminen. Laadunhallintajärjestelmä tukee johtamista, palveluiden yhteensovittamista ja vastuiden määrittelyä. Laadunhallinnan menetelmät ja työkalut mahdollistavat kokonaisvaltaisemman, vaikuttavan johtamisen.

6 Liitteet

Liite 1	Valvontakohteiden A1 – A6 periaatteelliset valvontavälit
Liite 2	Viranomaisyhteistyön rajapintoja
Liite 3	Turvallisuuspalvelujen palvelutuotannon seurantataulukko 2023 - 9/2025
Liite 4	Pelastuslaitoksen hinnasto

Valvontakohteiden A1 – A6 periaatteelliset valvontavälit

Taulukon palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimivalvontavälit. Palkin numeroarvo kertoo suositellun keskimääräisen valvontavälin.

Kohde voi kuulua useaan ryhmään, tällöin lähtökohtana käytetään pienemmän tarkastusvälin antavaa taulukkoa.

Taulukko A1 - Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat kohteet – periaatteelliset valvontavälit								
Valvontakohteet	Kohde- tyyppi	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	120 kk
Keskussairaalat	A100		12					
Muut sairaalat ja laboratoriorakennukset	A105			24				
Terveys- ja hyvinvointikeskukset	A110							
<i>vuodeosasto</i>	A1101		12		36 ¹⁾			
<i>vain päiväkäyttö</i>	A1102						60	
Muut terveydenhuoltorakennukset ja kuntoutuslaitokset	A115							
<i>ympäri vuorokautinen käyttö</i>	A1151		12		36 ¹⁾			
<i>vain päiväkäyttö</i>	A1152						60	
Laitospalvelujen rakennukset	A130		12		36 ¹⁾			
Muut poistumisturvallisuusselvitysvelvolliset kohteet	A135				36			
Avopalvelujen rakennukset	A140						60	
Vankilat	A145							
<i>suljettu vankila</i>	A1451		12		36 ²⁾			
<i>avovankila</i>	A1452				36			
Majoitustilat	A150							
<i>enintään 10 majoituspaikkaa</i>	A1501						60	
<i>10-50 majoituspaikkaa</i>	A1502				36			
<i>yli 50 majoituspaikka</i>	A1503			24				
Vuokrattavat lomamökit ja leirintäalueet	A140						60 ³⁾	120 ⁴⁾

1) Kohde varustettu automaattisella sammutuslaitteistolla

2) Poliisivankilat

3) Liiketoimintaan käytettävät suuremmat kokonaisuudet mm. lomakylät ja leirintäalueet.

4) Ammattimaisesti vuokrattavat yksittäiset lomamökit. Valvontakeinona asiakirjavalvonta.

Taulukko A2 - Opetusrakennukset ja päiväkodit – periaatteelliset valvontavälit								
Valvontakohde	Kohde- tyyppi	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	120 kk
Päiväkoti	A200							
alle 25 paikkaa	A2001						60	
25-100 paikkaa	A2002					48		
yli 100 paikkaa	A2003				36			
vuoropäiväkoti	A2004				36			
Yleissivistävien oppilaitosten rakennukset	A205							
alle 100 oppilasta	A2051					48		
100-500 oppilasta	A2052				36			
yli 500 oppilasta	A2053			24				
Ammatillinen oppilaitos	A210				36			
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	A215					48		
Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms.	A220						60	

Taulukko A3 - Kokoontumis- ja liikerakennukset – periaatteelliset valvontavälit								
Valvontakohde	Kohde- tyyppi	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	120 kk
Myymäla- ja liikerakennukset, kauppa- keskukset	A300							
< 400 m ²	A3001							120
400- 2 499 m ²	A3002						60	
2 500- 9 999 m ²	A3003				36			
≥ 10 000 m ²	A3004			24				
Ravintolarakennukset ja vastaavat liike- rakennukset	A305							
< 50 asiakaspaikkaa	A3051							120
50-400 asiakaspaikkaa	A3052				36			
> 400 asiakaspaikkaa	A3053			24				
ruokaravintolat ¹⁾	A3054							120
Teatterit, musiikki- ja kongressitalot	A310							
≤ 300 paikkaa	A3101						60	
> 300 paikkaa	A3102			24				
Kirjastot ja museot	A315						60	
Näyttely- ja messuhallit	A320						60	
Seura- ja kerhorakennukset	A325							120
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset	A330							
≤ 300 paikkaa	A3301						60	
> 300 paikkaa	A3302					48		
Urheilu- ja liikuntarakennukset ja muut kokoontumisrakennukset	A335							
suurin sallittu henkilömäärä < 500	A3351						60	
suurin sallittu henkilömäärä 500-5 000	A3352					48		
suurin sallittu henkilömäärä > 5 000	A3353				36			
Asemarakennukset ja terminaalit	A340	Tapauskohtainen harkinta						
Ammattiliikenteen kaluston suoja- ja huoltorakennukset sekä pysäköintitalot ja -hallit	A345							120
Tieto- ja viestintätekniikan rakennukset ja muut liikenteen rakennukset ²⁾	A350						60	

- 1) Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun.
- 2) Esim. maanalaiset pysäköintitilat, ei yksittäiset autokatokset.

Taulukko A4 - Teollisuus- ja varastorakennukset – periaatteelliset valvontavälit								
Valvontakohde	Kohde- tyyppi	6 k	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	120 kk
Energiantuotantorakennukset	A400							
< 1 000 m ²	A4001						60	
≥ 1 000 m ²	A4002				36			
Energiansiirto ja -varastointi rakennukset	A405							
< 1 000 m ²	A4051						60	
≥ 1 000 m ²	A4052				36			
Tuotantorakennukset ¹⁾	A410							
< 1 500 m ²	A4101							120
1 500 - 4 999 m ²	A4102					48		
5 000 - 9 999 m ²	A4103			24				
≥ 10 000 m ²	A4104		12					
Teollisuus- ja pienteollisuustalot ¹⁾	A415							
< 1 500 m ²	A4151							120
1 500 - 4 999 m ²	A4152					48		
5 000 - 9 999 m ²	A4153				36			
≥ 10 000 m ²	A4154			24				
Kaivannaistoiminnan rakennukset	A420		12					
Varastorakennukset ¹⁾	A425							
< 1 500 m ²	A4251							120
1 500 - 4 999 m ²	A4252						60	
5 000 - 9 999 m ²	A4253					48		
≥ 10 000 m ²	A4254				36			
Logistiikkakeskukset	A430				36			
Vesihuollon rakennukset	A435					48		
Jätehuollonrakennukset	A440					48		
Materiaalien kierrätysrakennukset	A445					48		

1) Palovaarallisuusluokka otettava huomioon.

Taulukko A5 - Maatalousrakennukset – periaatteelliset valvontavälit								
Valvontakohde	Kohde- tyyppi	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	120 kk
Kotieläinrakennukset	A500							
AVI:n ympäristölupa	A5001				36			
kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ilmoitusvelvollinen	A5002						60	
muut	A5003							120
Erilliset viljankuivaamot ja viljansäilytysrakennukset	A505						60	
Kasvihuoneet ja muut maatalousrakennukset	A510							120

Taulukko A6 - Muut rakennukset – periaatteelliset valvontavälit

Valvontakohde	Kohde- tyyppi	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	120 kk
Toimistot ja työpaikkatilat	A600							
< 1 500m ²	A6001							120
1 500 - 5 000 m ²	A6002							120
> 5 000m ²	A6003						60	
Pelastustoimen rakennukset	A605							
24/7 asemat	A6051						60	
muut rakennukset	A6052							120
Palo- ja räjähdysvaaralliset kohteet	A615	Tapauskohmainen harkinta						
Jakeluasemat	A620							
liikenne- ja huoltoasemat	A6201				36			
kylmäasemat	A6202						60	
Turvetuotantoalueet	A625				36			
Muut rakennukset ja kohteet	A635	Tapauskohmainen harkinta						

Viranomaisyhteistyön rajapintoja

VIRANOMAISSYHTEISTYÖ																
Yhteistoiminta- viranomaiset	Yhteistyön rajapinnat	Yhteisvalvontakäynnit	Yleisötapahtumat	Asumisturvallisuus	Palontutkinta	Patoturvallisuus	Paloilmoitinlaitteet	Sammutuslaitteistot	Nuohoojien vikailmoitukset	Kemikaaliturvallisuus	Öljysäiliön turvallisuus	Eläinten hyvinvointi	Sähköturvallisuus	Pelastustoiminnan edellytykset	Ilmoitusvelvollisuudet muille viranomaisille	
	AVI	x	x							x					x	
	ELY	x				x				x	x			x	x	
	Ensihoidosta vastaava	x	x	x											x	
	Hätäkeskuslaitos						x	x								
	Kaavoittaja			x						x				x		
	Kunnan eläinlääkäri	x		x								x			x	
	Muut pelastuslaitokset		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
	Nuohoojat	x		x					x							
	OTKES				x											
	Poliisi	x	x	x	x						x				x	x
	Puolustusvoimat	x													x	
	Rakennusvalvonta	x	x	x	x			x	x		x	x		x	x	x
	Sosiaaliviranomainen	x		x												x
	Tarkastuslaitokset	x						x	x		x	x		x	x	
	Trafi	x									x				x	
	Tukes	x	x					x	x		x			x	x	x
	Tulli	x														
	Ympäristöterveys	x	x	x							x		x			x
Ympäristönsuojelu	x	x	x							x	x				x	

Turvallisuuspalvelujen palvelutuotannon seurantataulukko 2023 - 9/2025

Määräaikainen valvonta

Kohde	Kohteita 1.1.2023	Suoritettavat tarkastukset 2023	Suoritettavat tarkastukset 2023	Tarkastus % 2023	Kohteita 1.1.2024	Suoritettavat tarkastukset 2024	Suoritettavat tarkastukset 2024	Tarkastus % 2024	Kohteita 1.1.2025	Suoritettavat tarkastukset 2025	Suoritettavat tarkastukset 9/2025	Tarkastus % 9/2025
A1	705	249	248	100	714	210	271	129	872	311	183	58,8
A2	250	90	90	100	247	75	54	72	234	39	32	82,0
A3	1 119	114	114	100	1 077	228	165	72	1083	80	69	86,0
A4	994	81	81	100	997	97	69	71	973	56	36	64,3
A5	255	8	8	100	257	33	21	63,6	259	1	0	0,0
A6	684	44	44	100	578	83	54	65,1	578	35	33	94,3
Yhteensä	4 007	586	586	100	3 870	726	634	87,3	3999	522	353	67,6

Epäsäännöllinen valvonta

Valvontakäynnit	2023 - kpl	2024 - kpl	9/2025
Jälkivalvonta	45	50	34
– valvontakäynti, asiakirjavalvonta			
Tarkastus rakennushankkeen aikana	87	30	14
– rakennushankkeen aikainen valvontakäynti, käyttöönotto			
Riskiperusteinen valvonta	81	65	51
– pyydetty valvontakäynti, ilmoituksen perusteella tehty valvonta, teemavalvonta			
Yleisötapahotumien valvonta	26	21	15
– osallistujia yli 1 000 tai riskiarvion perusteella			
Muut valvontakäynnit	0	9	7
Yhteensä	239	175	121
Asiakirjavalvonta	2023 - kpl	2024 - kpl	9/2025
Paloturvallisuuden itsearviointi	0	0	1396
Pelastussuunnitelman arviointi	3	14	7
Yleisötapahotumien pelastussuunnitelmien arviointi	249	246	233
Paloteknisiin laitteistoihin liittyvien asiakirjojen käsittely	456	457	332
– (mm. paloilmoitin, sammutuslaitteisto, savunpoisto, turvavalaistus) käyttöönotto-, varmennus- ja määräaikaistarkastuspöytäkirjat sekä suunnitteluperusteet ja elinkaarikirjat, hätäkeskukseen liittäminen ja irtisanominen, tilapäinen irtikykentä, laitevikailmoitus			
Muu asiakirjavalvonta	214	190	128
Yhteensä	922	907	2096

Asiantuntijapalvelut

	2023 - kpl	2024 - kpl	9/2025
Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävät tarkastukset	61	56	13
Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävä asiakirjavalvonta	172	91	25
Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävät päätökset	70	75	14
Rakentaminen ja maankäytön ohjaus – rakennuslupa- ja kaavalausunnnot, neuvottelu, osallistuminen muiden viranomaisten tarkastuksiin	183	209	186
Muut lausunnot ja päätökset	45	17	19
Käsitellyt poistumisturvallisuusselvitykset	28	17	14
Yhteensä	559	469	376

Turvallisuusviestintä

	2023	2024	9/2025
Tilaisuuksien lukumäärä	197	230	171
Osallistujien lukumäärä	20 241	28 560	14 845
Osallistujia / väkiluku (%)	11,5	16,2	8,4